

Namluvila si mladého hochu bez ohledu na své čtyři děti. To nejlepší mu podstříkovala. Nuc byl blízek šílenství — hned se smál, hned plakal a zuřil. — Svědek Vacek vypovídá, jak byla sama v divadle a v síni na ni čekal Štefek, známý do rváč. Jeden ze šesti bratrů Nucových líčí, jaká jeho švegruše byla. Péro se vzpírá tuto scénu vylíčit, připomíná to Zolovy romány, plné naturalismu. I další svědci líčí, jak cynickou byla žena Nucova.

Porota zamítla 8 hlasy otázku na vraždu a přisvědčila jen k otázce nedovoleného nošení zbraně, takže Nus byl odsouzen do vězení na tři dny.

*

Místo do žaláře do blázince.

Další líčení mělo být konáno s Václavem Chmelářem, krejčím ze Dvora Králové, jenž v hádce střelil po manželích Formánkových, ženu těžce zranil a muže zastřelil. Měl být souzen pro zločin zabítí a těžkého ublížení na těle. Dříve však, než došlo k líčení, ve vězení zešlehl a musil být dopraven do ústavu pro choromyslné.

*

Taneček a cihla.

„U Zářeckých“ v Jezbinách bývá často veselo. Scházejí se tam mládenci a pannы z Jezbin i okolí k vířivému tanci. Také 22. listopadu se tam tančilo a veselo pilo. Do zábavy přišel i Karel Vrátný se svým bratrem Janem a kamarádem Karlem Köhlerem. Hoši měli pověst, že rádi vyvolávají mrzutosti.

Také skutečně za chvíli došlo ke sporu mezi Rydlem, řeznickým pomocníkem z Jaroměře, a zmíněným již Köhlerem. Hoši se strkali, až se dostali na dvůr. Zde již zasáhl Karel Vrátný, který praštil Rydla cihlou do hlavy. Bylo po rvačce — vzbouřená krev se uklidnila. Rydla odvezli do nemocnice, kde za několik dnů zemřel.

Karel Vrátný stál za tento čin před porotou. Omlouval se opilostí, neboť vypil prý ve dvou hospodách asi 24 piv a několik skleniček rumu. Ale porotcové otázku na zločin zabítí zodpověděli 11 hlasy kladně a všemi hlasy zamítli otázku, zda čin spáchal v úplné opilosti. Také otázku znějící na přestupek lehkého ublížení na těle (Kánského) zodpověděli kladně 12 hlasy a uznali, že čin spáchán z pohnutek nízkých.

Soudní dvůr vyměřil Vrátnému čtyři roky žaláře. —

Tímto případem porotní období v Hradci Králové skončilo.

Případ arch. Zd. Hlasivce.

(Právníká úvaha k zakončení tohoto procesu.)

V minulých dnech prolétla novinami zpráva, že psychiatrická klinika brněnské university ve vědeckém posudku zjistila, že arch. Zd. Hlasivec v době kritické byl trestně nepřičetný a za své činy nezodpovědný. Současně doporučila, aby byl léčen v odborném ústavě pro nemoci duševní a nervové.

Jest nutno oživit si celý Hlasivcův případ, aby tak z něho bylo patrné, byla-li správnou

kasace porotního verdiktu, tak zřídka užívána.

Jak obecně známo, stihalo státní zastupitelství v Praze arch. Zdeňka Hlasivce předně z té příčiny, že, střeliv dne 30. listopadu 1924 v Praze-Podolí potměšilým způsobem zezadu dvakrát z automatické bambitky svého otce Antonína Hlasivce, jednal proti člověku v úmyslu, aby ho usmrtil, takovým způsobem, že z toho nastala smrt Antonína Hlasivce. Dále byl obviněn, že při teže příležitosti, střelil z bambitky na veřejné silnici, předsevzal čin, o němž dle přirozených následků, které každý snadno poznati může, mohl nahlédnouti, že se jím může způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského, při čemž z toho nastalo lehké poškození na těle Anně Vlkové. Konečně byl stihán touže žaobou, že nemaje povolení, měl skrytou, tudíž zakázanou zbraň, mimo to bez povolení a bez prokázání nutnosti, aby odvrátil hrozící nebezpečí, zbraň nosil, čímž všim se dopustil jednak zločinu vraždy úkladné dle §§ 134, 135 č. 1. tr. z., přestupku proti bezpečnosti těla podle § 431 tr. z. a konečně přestupku proti zbrojnímu patentu ze dne 24. října 1852 č. 223 ř. z. podle §§ 2, 32, 36, cit. pat.

Dříve, než došlo k podání žaloby, byl arch. Zd. Hlasivec podroben odbornému znaleckému zkoumání, jež provedli MUDr. Šlechta a MUDr. Hlava. Tito znalci dospěli tehdy ku přesvědčení, že obviněný v době trestního činu nebyl ani zcela zbaven užívání rozumu, ani při střídavém pominutí smyslů, pokud pominutí trvalo, ani v úplném opilství nebo jiném pomatení smyslů. Současně však prohlásili, že jde o individuum zřejmě degenerované, s očividnými fyziologickými stopami, ba i s vadami ve stavbě kostry. Dle znaleckého posudku nalézal se pachatel v době spáchání činu sice na samé hranici přičetnosti, leč nepřičetným nebyl a tak za svoje činy po zákonu trestně zodpovídá.

Obhájce Hlasivcův, advokát Dr. Jaroslav Mellan, učinil tehdy návrh na výslech nových svědků počtem dvacet, kteří při hlavním přelíčení vypověděli ze života rodiny Hlasivcovy přímo sensační podrobnosti, v důsledku čehož znalci opravili svůj původní posudek, utvořivše posudek nový, který zněl dosiava takto:

„Na základě během líčení nově se vynořivších momentů jsou znalci nuceni prohlásiti, že nemohou vyloučiti, ba pokládají za dostatečně prokázáno, že obviněný nacházel se v době činu vlivem afektu a opojení ve stavu přechodného pomatení smyslů, že jednal v jakémsi mráкотném stavu, ve stavu zákalu vědomí, odpovídajícimu § 2. lit. c. tr. z., že totiž jej nelze činiti zodpovědná za spáchaný zločin. Ale obviněný následkem svého stavu pohybuje se na hranici přičetnosti, kterou může každým okamžikem vlivem afektovaného opojenství zvětšiti a spáchat znovu nějaký násilný čin proti sobě nebo osobě jiné, v důsledku čehož pokládají znalci proto za nutno, aby za účelem léčení svého stavu byl odevzdán příslušnému léčebnému ústavu do léčení.“

Nato předložil senát porotcům tyto otázky: První hlavní otázka: Jest obžalovaný Z. Hlasivec vinen, že dne 30. listopadu 1924 v Praze-Podolí, střeliv potměšilým způsobem zezadu dvakrát z automatické bambitky Antonína Hlasivce, jednal proti člověku v úmyslu, aby ho usmrtil, takovým způsobem, že z toho nastala smrt Antonína Hlasivce?

Druhá hlavní otázka: Jest obžalovaný Z. Hlasivec vinen, že dne 30. listopadu 1924 v Praze-Podolí, střelil z bambitky na Ant. Hlasivce na veřejné silnici, předvezlal čin, o kterém dle přirozených jeho následků, které každý snadno může poznati, mohl nahlédnouti, že se jím může způsobiti anebo zvětšiti nebezpečí života, zdraví nebo bezpečnosti těla lidského, při čemž z toho nastalo lehké poškození na těle Anně Vlkové?

Třetí hlavní otázka: Jest obžalovaný Z. Hlasivec vinen, že dne 30. listopadu 1924 bez povolení a nemoha prokázati nutnost odvrácení hrozícího mu nebezpečí, zbraně nosil?

Čtvrtá hlavní otázka: Jest obžalovaný Z. Hlasivec vinen, že dne 30. listopadu 1924, nemaje úředního povolení, měl skrytou, tedy zakázanou zbraň?

První dodatková otázka pro případ, že na všechny hlavní otázky anebo některou z nich bude zodpověděno (alespoň 8 hlasy) kladně: Byl skutek při střídavém pominutí smyslu vykonán v čase, kdy pominutí trvalo?

Druhá dodatková otázka (pro případ kladného zodpovězení aspoň 8 hlasy první hlavní otázky): Spáchal Z. Hlasivec čin z pohnutek nízkých a nečestných?

Po předložení těchto otázek přednesl státní zástupce Dr. Trost závěrečnou řeč obžalovací, v níž sám, loyálně doznává, že by za daného stavu měl vlastně žalobu vzíti zpět, přesunul zodpovědnost za výsledek tohoto sporu na bedra dvanácti porotců, dožaduje se rozsudku spravedlivého.

Obžalovaného arch. Z. Hlasivce hájil pak skvělou řečí, řečí, již takřka přes noc stal se Dr. Mellan, do té doby zdánlivě toliko odborník vojenského práva, populárním obhájcem pražským.

Po resumé předsedy senátu vicepresidenta Kratochvíla, jenž v závěru netajil se přesvědčením, že rozsudek vlastně jest již vydán znalci odborníky, odebrala se porota k poradě, jež krom všeho očekávání protáhla se přes 2 hodiny, načež porotci, kolem půlnoci vrátivše se z porady, ústy vrchního porotce zodpovědějí předložené jim otázky takto:

První hlavní otázku: 10 hlasy ano, 2 ne.

Druhou hlavní otázku: 10 hlasy ano, 2 ne.

Třetí hlavní otázku: 12 hlasy ano.

Čtvrtou hlavní otázku: 12 hlasy ano.

První dodatkovou otázku: 4 hlasy ano, 8 ne.

Druhou dodatkovou otázku: 12 hlasy ano.

V zodpovězení těchto otázek byl ovšem evidentní zmatek, neboť i oni dva porotci, kteří neshledali v činu obžalovaného ani vraždu, ani přečin proti bezpečnosti života, i oni čtyři, kteří seznali svým hlasováním, že se obžalovaný dopustil činu v takovém stavu duševním, že nelze mu jej přičítati, hlasovali

v otázce závěrečné 12 hlasy kladně, což prakticky znamená, že nemeně než 4 porotci v jedné a téže větě vyslovili, že sice pachatel byl nepřičetný, ale že přes to se dopustil činu z pohnutek nízkých a nečestných.

Senát po krátké poradě vydal pak usnesení, jímž výrok porotců suspendoval, ježto došel k jednomyslnému přesvědčení, že porotci se mýlili ve věci hlavní, a přikázal případ novému projednání nové porotě.

Kasaci porotního nálezu odůvodnil pak vicepresident Kratochvíl v podstatě takto: Ke každému zločinu je podle § 1. tr. z. potřeba zlého úmyslu. Zlý úmysl jest však vyloučen, jestliže pachatel dopustí se činu jemu za vinu kladeného ve stavu trestní nepřičetnosti. Znalci uznali, že byl pachatel nepřičetný, v čemž jest implicitně obsaženo, že nemohl míti v době kritické zlého úmyslu. Jestliže porota otázku hlavní, znějící na vraždu, zodpověděla 10 hlasy kladně, měla patrně za to, že ke zločinu vraždy není potřeba zlého úmyslu, a mýlila se tedy ve věci hlavní.

Nato byla věc poznovu prozkoumávána po stránce právní a posledním stadiem bylo vrchním státním zastupitelstvím vyžádané dobrozdání fakulty lékařské, kliniky psychiatrické a pro nemoci nervové v Brně.

Tento posudek, trvajícím téměř rok, vyznívá tudíž souhlasně s posudkem znalců Dra Šlechty a Dra Hlavy.

Z celého případu jest patrné, že netoliko znalci Dr. Hlava a Dr. Šlechta dostávají tu jako vědcově skvělou satisfakci od nejvyšší instance, od posudku fakultního, ale že rovněž i senát vedl si správně, když tehdejší hlasování porotců zrušil pro omyl ve věci hlavní. Kdyby totiž byl senát vynesl rozsudek, musil tento zníti na trest smrti provazem. I kdyby rozsudek vykonán nebyl, a i kdyby milostí prezidentovou byl změněn v žalář, šlo by tu pravděpodobně o žalář doživotní.

Ukončení tohoto případu, který vzbudil pochopitelnou sensaci netoliko v celé veřejnosti, ale zejména i ve světě právním, jest výstražným příkladem a nutí ku přemýšlení.

Věc Hlasivcova jest tedy po stránce trestní ukončena. Zbývá ovšem proces civilní o dědictví po Antonínu Hlasivcovi. Proces tento na právě zjištěné nepřičetnosti pachatelově v době trestního činu vstoupil ovšem v naprosto nové, arch. Hlasivcovi a jeho nárokům dědickým příznivé stadium.

I v tomto civilním sporu, který ovšem bude vleklý, vzhledem k neobyčejnému množství svědků, zastupuje arch. Z. Hlasivce advokát Dr. Mellan.

Rotmistr zlodějem a žebrákem.

(Zem. trestní soud v Praze.)

Je velmi slušným člověkem 36letý Jan Tureček. Slušně oblečen, ve vojenském postoji, představil se v pondělí samosoudci vrchního řádu Nedvědovi, aby vyslechl, co na něho žaluje státní zástupce Dr. Česák. Prý žebral počátkem března dům od domu nejen o peníze, ale i o starý oděv. Někde mu dali korunu nebo dvě, poněvadž nevypadal na žebráka obyčejného, deseti nebo dvacetihaléřového, jinde